

Bulletin mensuel de la FÉDÉRATION DES GROUPES ESPÉRANTISTES DU NORD DE LA FRANCE

(NORD, PAS-DE-CALAIS, SOMME)

Redaktanto kaj Administranto

Gérant : Paul BENOIT.

72, Avenue G. Malo, en **Malo-les-Bains** (Francejo)

Chèque Postal (Poŝteĉkonto) : 45.745 Lille

Abono por 1934 (10 n-roj) por ĉiuj landoj
5 francaj frankoj

Adreso por Belgujo : Grand Hôtel **Oostduinkerke**

Paul Benoit, Poŝt-ĉekkonto : 54.574 Bruxelles

Nordfranca Federacia Kongreso SAINT-OMER 10^{aa} de Junio 1934

AGRABLAJ KONSTATOJ

La podakcio de « Norda Gazeto » havis nun la duvan kore danki la komiteonajn, kiuj, renouante por 1934 sendis, je ĉiuj okazoj, esprimajn de honorigoj kaj afablaj vortoj ; ankaŭ ni « novaĵ » abonantoj tras nia dankemo, kaj ĉiuj povas fidi, ke, tiel bone helpotaj, ni kurajo daŭrigos nian entreprenon. Ni havis da dezirojn ; kontentigi la legantojn kaj utili al nia komuna afero.

En nia proksima numero ni montrus « lokojn — ŝtatojn kaj vilaĝojn — kie troviĝas la legantojn de N. G. ; unue por sciigi al ĉiuj, kie ili povas trovi esperantistojn, ilue, por instigi ĉiujn al vigla propagando por abonoj. Kvankam ni ne serĉas profiton, ni laboras kun prezuro la laboron pligi. Antaŭ ĉio, ni rezervu honoram citaĵojn al la sekvanaj grupoj : Verda Stolorana Kongreso, en Boulogne-sur-Mer, 220 abonoj ; Antaŭen, en Dunkerque (kun la perkorespanda kuro) : 145 abonoj ; Hautmont : 24 abonoj ; Jen multnombraj ekzemploj ! La sekvintojn povas peti sciigojn de la gvidantoj de ĉiuj agoranaj unuoj.

La statistiko je la fino de januaro

montras kontentige, ke la stato de la abonantaro estas egala je ĉiuj de la antaŭa jaro kaj ĉiuj konstato estas vere kuraĝiga. Eble, je la fino de la vintraj kuroj, kelkaj novaj legantoj pligrandigos la familian rondon ; ni akceptos ĉiun kun plezuro. Koncerne kelkajn legantojn, la abono finiĝos ĉirkaŭ la jaro : ĉu ni povas peti ilin, ke ili konigu al ni sian intencion, kiel eble plej baldaŭ ? Il malle faciligos nian laboron, kaj ni dankas ilin antaŭe. Ankaŭ kelkaj sendis tre malgrandan abonpagon : se ili memoras pri io, ili povos kompletigi.

La franca norda regiono, ĉiam laborema povas postuli honoran lokon en la esperantista movado ; ni daŭrigu, karaĵ amikoj !

Nia Kongreso

En la venonta numero de « Norda Gazeto » ni donos la plenan programon de nia Kongreso, kies organizado kontentige progresas.

Ni komemorigas al la samideanaj fotografistoj, ke ni organizas tiukaze konkurencon kun premioj. Preparu viajn fotoalbumojn.

Fino DESMAREST

Ni ĵus ekscias pri la morto de F.ino DESMAREST. Vic-Prezidantino de la Nordfranca Federacio, Prezidantino de la Grupo en Amiens.

Ĉiuj konas la longan kaj fruktodonan laboron de nia samideanino por Esperanto. De pli ol 25 jaroj ŝi instruas Esperanton en Amiens kaj oni renkontis ŝin en ĉiuj kunigoj kaj festoj de nia regiono.

En 1909 jam ŝi estis Vic-Prezidantino de la grupo de Amiens ; ŝi partoprenis en 1910 la organizadon de nia Federacia Kongreso en sia urbo.

Tuj ĉu la reorganizo de la Grupoj kaj de la Federacio post la milito, ŝi farigis Prezidantino de sia grupo kaj vic-prezidantino de la Federacio.

Antaŭ kelkaj monatoj ŝin tralis grava malsano ; malgraŭ niaj esperoj ŝi mortis la dekan de februaro.

Ŝia memoro restos ĉiam en niaj koroj. Al ŝia familio, al ŝiaj gegrupanoj ni sendas niajn sincerajn kondolencojn.

E. DELIGNY.

Léono ZAMENHOF

Ni ĵus okseis pri la morto de Léono ZAMENHOF trita de la Majstro. La multe laboris por Esperanto kaj tradukis en ĉiun lingvon multajn polajn librojn.

Al lia familio ni sendas nian koran kunsendon.

Dans les Groupes

ANZIN. — Le cours organisé aux Cours Municipaux est fréquenté par 15 élèves.

Réunion du Comité le premier samedi de chaque mois.

Le groupe envisage la fondation, en collaboration avec le groupe de Quévrain, d'un journal de groupe. Plusieurs projets sont à l'étude, entre autres des excursions. Une « Intervaspero » aura lieu en avril pour permettre aux élèves du cours de correspondre.

Les examens de l'Atesto pri Lernado auront lieu dès le début d'Avril.

La permanence du groupe se trouve chez M. Doréchin, 205, avenue de St-Amant.

AVION. — Grupo de 15 esperantistoj ekzistas en Avion. Sed pro politikaj kaŭzoj ne deziras nuntempe interrilatiĝi kun ni !

ARRAS. — La du kursoj en komerca Cambro bone progresas. Dank'al artikoloj presigitaj en lokaj gazetoj ke kaj traktuloj estas varbitaj kaj lernas per korrespondado ; la eleganta Arras'a revuo « La semajno » havas specialan paĝon ĉiusemajne por esperanto, ĝis ĉi ĉiurigiĝis oficiala buŝleto de la grupo.

Okaze de la Novjaro, la grupo sendis dankleterojn al radio-Studioj kiuj dissendas esperantajojn (an intencas, ekz-Luxemburg), kelkaj respondis per mikrofono (Lille), aliaj poŝtkarte (Marseille-Provence). Brno sendis ke belan dankkarton, Luxemburg, letoron.

AMIENS. — Le cours professé tous les lundis à 20 h. 15 à la Société Industrielle par M. Guillaume, Ingénieur diplômé de l'Institut Ce, continue avec succès.

Les réunions de quinzaine du groupe

sont des plus intéressantes. M. Moillé, Del. de l'U.E.A. leur apporte sa collaboration expérimentée.

Une conférence publique sous la présidence de M. le Maire sera donnée à l'Hôtel de Ville le 18 Mars par notre excellent samideano A. Masselier. Nul doute qu'il n'obtienne le même triomphal succès qu'à Dunkerque en octobre dernier avec le même sujet : « Une arme merveilleuse contre la peste ».

CHOCQUES - LABEUVRIERE - LAFUGNOY. — En ĉi regiono niĵ du novaj kunlaborantoj Sroj Logay kaj Laridon klopodas kaj esperas atingi sukceson, ĉi tre gravas ĉar ĉiĵ urbetoj estas proksimaj al Lillers kaj Béthune.

CAMBRAI. — Ĉu la letoro de S-ro Charlot, kiun ni citas sub « Hautmont » ni legas ke la movado esperantista dormadas en Cambrai, kaj ke la kurso ne sukcesis. Tamen, ĉi estas kelkaj fervoraj samideanoj, kiuj jam bone laboras ; ni esperu ke ĉi ne senĉuraĝigos. La semaj. eĉ jeltaj en malfavoran teron, ĉi restontaj logno kreskos.

DUNKERQUE-MALO. — Troge interesa estas la prelego de Sro LAIBEL pri « Rejnlando, Koln, kaj la Univasala E. Kongreso 1933 » kiun akompanis projekto de belogaj fotografajoj.

Pro profesia malĉalpo, Sro DUMIS devis prokrasti sian vojaĝon al Dunkerque, ĉi prelego kun filmoj okazos de fine de Marto.

Ĉelatan raporton pri la « ĝenerala kunveno » aperis en « Antaŭen ». La Grupo intencas aranĝi ĉe-kurson dum ĉiĵo kaj Ekspozicion en la Urbodomo, ĉi partoprenos anase al la Federacia Kongreso en St-Omer ; speciala aŭtoŝaro estas aranĝata domande, kelkaj tros jam sabato por provi la ekzamenojn kaj konkurson. La artistoj de la grupo, kiuj ĉiĵ hafe sukcesis dum la vintra festo, ĉi zorgo preparas por prezonti komedion kaj kantojn, muvoĉe kantatori al plej bela sukceso de la Tutregiona Kongreso.

Kelkaj membroj partoprenos al diversaj kongresoj ĉu Borschaux, ĉu Hastings, ĉu Spa, ĉu Ostende kaj al ekskurso al Flessingue kun la « Comité des loisirs ».

La tria datreveno de la fondiĝo de la Grupo kaj la baldaŭa enskribo de la ĉiĵa membro estas speciale festataj

komeno de ĵiĵo dum la festo de la nigra karavano kiun estas en Malo dum la ĉiĵa unua semajno de Julio.

Une section de cyclo tourisme est en formation. Pour tous renseignements, s'adresser à M. Ferrand, 112, rue du Maréchal Foch, à Roserbiel.

DENAIN. — quelques élèves suivent le cours par radio de Lille-P.T.T. et cherchent vainement un professeur pour l'organisation d'un cours. Nous leur conseillons de se constituer comme en Suède en cercle d'étude avec correction des exercices par correspondance.

HAUTMONT. — Extrait d'une lettre de notre actif samideano, M. Charlet : « J'ai parmi mes élèves, actuellement, en dehors du cours, 2 jeunes ingénieurs des A. M., deux institutrices et un instituteur. Au cours, 40 élèves, mais pour beaucoup, c'est dur.

M. Richard, Directeur des Cours professionnels d'Hautmont, qui nous a déjà aimablement offert un local pour nos cours, vient de nous offrir une armoire dans son bureau (aux Cours professionnels) pour notre bibliothèque. Son secrétaire a reçu des inscriptions pour faire le bulletin.

Tres bien N. G. avec anecdotes amusantes, attrayantes pour les élèves...

LIEVIN. — Le groupe de Lievin (Pas-de-Calais) vient de se constituer définitivement et a donné son adhésion à la Fédération. Le président de ce groupe est M. Visoux, le secrétaire M. Pouchart et le trésorier M. Caron, rue J.-B. Defrenne.

Une vingtaine continuent l'étude avec entrain.

LENS. — La kurso estas finita la 21an de Januaro. Nun kelkaj viglaj samideanoj povas « konduki la barkon », ĉi ne Sroj Caron, Calvin, Coruberg, kaj Vandewoerde ? Grava paŝo estas farita... la entuziasmo ne malkas !

LILLE. — Une conférence publique organisée par le Groupe du Nord des « Amis de l'École Nouvelle » et sous la présidence de M. G. Warenghien, professeur au Lycée de Lille, aura lieu le Jeudi 1er Mars à la Faculté des Lettres de Lille, 9, rue Angellier, à

9 h. 15 du matin. Le conférencier, M. J. GUADET, professeur au Lycée de Versailles traitera de « La valeur pédagogique de l'Espéranto ».

Étant donnée la grande valeur du conférencier, nous vous prions de faire la plus grande propagande chez tous vos amis pour y assister nombreux.

MAUBEUGE. — La du kursoj organizitaj de la « Groupe Sténographique » bone funkcias : la unuigradan ĉeestas regule 16 gelnantoj kaj la duuigradan 6 personoj. En la unuigrada kurso estas jam studata la oka leciono de « Esperanto Manuel ». Ce la duuigrada oni baldaŭ studos la ĉan de « Cours Pratique ». La ĉeestantoj sajnus tre fervoraj.

QUIEVRAIN - BLANC-MISSERON.

Le cours du mercredi est toujours régulièrement suivi. Les élèves sont enthousiasmés par la simplicité et la logique de la langue. Après le cours élémentaire, Samideano Pietto donnera un cours de perfectionnement.

Quant à Blanc-Misseron, le problème de trouver une salle de cours pourrait, peut-être bientôt, trouver une solution. Nos amis y travaillent activement.

SAINT-OMER.

La festo de la Grupo okazis la 11an de februaro kaj havis grandan sukceson : paroladoj, lumbildoj, teatraĵeto, lingvolertaĵoj, ĉio kontentigis la partoprenantojn, kiuj esprimis sian esperon vidi baldaŭ alian tian feston.

La Iniciativa Komitato « La Amikoj de St-Omer » voĉdonis sian patronecon al la Federacio Kongreso.

VALENCIENNES.

La réunion du groupe a eu lieu le 22 Janvier chez Mlle Barret, Présidente.

Les sujets suivants ont été étudiés et discutés.

Moyens et méthodes de propagande.

Réunion du Comité de la Fédération

11 Mars à Valenciennes.

Situation financière.

Programme de travail et budget pour 1934.

Relations avec les autres sociétés et groupements, en particulier avec le Comité d'Initiative (conférence à la Cour Eiffel) et le Comité de la Foire de Valenciennes.

Le comité du groupe a été renouvelé comme suit :

Président d'Honneur : M. le Docteur Gugelot ;

Vice-Président d'Honneur : M. Grosier, Ingénieur de la Navigation ;

Présidente : Mlle Barret ;

Secrétaire : M. François Canonno, 5, rue Dullier, à Valenciennes ;

Treasorier : Mme Crozes, 15, Avenue du Commerce à Valenciennes ;

Bibliothécaire : Mlle Arron ;

Délégué pour la presse : M. Maurice Bouchez, boîte postale 109, rédacteur de la revue « Valenciennes ».

Nous sommes heureux d'annoncer la naissance d'un fils chez MM. Hague et Canonno, ainsi que le mariage de M. Maurice Bouchez avec Mlle Cauchemez, fille de notre S-ano M. Cauchemez de Borsies. Toutes nos félicitations.

Nous exprimons nos sincères condoléances à M. Charles Duhamois, à l'occasion de la mort de son père.

2 cours fonctionnent à Valenciennes, l'un au Foyer, Place d'Armes (vendredi 20 h.), l'autre chez les éclaircisseurs unionistes, 7, rue Ferrand (samedi 18 h.).

Réunion fédérale

A l'occasion de la réunion du Comité fédéral qui doit se tenir le dimanche (après-midi) 11 mars à Valenciennes, il serait très agréable de réunir tous les samideanoj de la région en vue d'une petite fête intime leur permettant de pratiquer quelque peu sans contrainte.

Veuillez d'urgence nous adresser votre acceptation de principe, soit comme simple assistant, soit comme collaborateur par exemple pour lire une petite comédie de radio-théâtre (étant placé derrière un écran) ou tout autre attraction.

Les débutants et isolés sont tout spécialement invités. Écrivez-nous de suite.

EXPOSITION CIRCULANTE

L'Exposition circulante se tient à la disposition des groupes.

Les samideanoj sont priés d'envoyer tout matériel pour cette exposition à M. A. Léchelle, 428, Avenue de Condé à Valenciennes.

BIBLIOTHEQUE CIRCULANTE

Bibliothécaire : M. Dorchiés, 205, avenue St-Amand, Anzin ; en lire le règlement dans le N° de décembre 1933.

KONKURSO

La temo de la konkurso anoncita en nia antaŭa numero estas : « Inter esperantistoj de sama lingvo, ĉu kiu lingvo oni devas korespondi, interparoli ? »

Res pondojn sendu antaŭ la 20a de marto.

Esperanto en la praktiko

La samideanoj el **Boulogne-sur-Mer** komunikis al ni interesan parton de artikolo verkita de André Salmon pri « Jamboree-Godello » kaj publikigita en « La Revue de Boulogne », N° 94, Decembro 1933. La ĝenerala enhavo de la artikolo temas pri la skolta tendaro en Hungarujo, dum Aŭgusto 1933. Jen la elliraĵo, kiu pli speciale interesos la esperantistojn.

La leganto eble demandos al si, kiamaniere la loĝantoj de « Vilago Jamboree-Godello » sukcesis ordigi iomete tiun lingvokonfuzegon, sekvo de uzado de ĉiuj naciaj dialektoj. Nu, dank'al la komuna bonvolemezo, ili interparolis, ĉu pere de la « Jamboree »-lingvo, kiu estas mimiklingvo, kompletigata de ĉiuj vortoj, parolata dum du semajnoj de la universala skolt-tendaroj ; ĉu ankaŭ dank'al Esperanto, kiu multe utilis dum tiu kunveno. Se Esperanto ne estas ĝis nun sufiĉe diskonata por helpi kiel ĝenerala lingvo en tia Babelturo, ĝi tamen elpruvus sian utilecon, ĉar ĝi permesis al ĉiuj adeptoj navigi al si plej egala amikecoja, pro la pli facila reciproka interkompreno.

Finĉ, je la nura homara vidpunkto, tiu grandega eksperimento de rasmik-sajo plene sukcesis. Dum dek-kvin tagoj, knaboj, venintaj el ĉiuj partoj de la mondo vivis, laboris, amuzigis kune kaj okazis nenia ajn ofendo aŭ malplaĉo. Plie, tie iĝis fervoraj, seriozaj amikoj el diversaj nacioj, kiuj nun interkorespondas, interŝanĝas ideojn, kiuj eble sin denove renkontos dum aliaj tendar-kurvenoj.

Hungara Skolttestro jam petis al francaj skoltoj organizi tendaron en

Francujo por pli bone konatigi kun la franca lando.

Ĉu tio ne atentigas pri la fakto, ke, malgraŭ la diverseco de la rasoj, la plej konstantaj valoroj, la plej disceblaj kredoj, la frata interkonsento de homoj domaj homoj estas obta ?

(France vertika de André SALMON).

EL NORVEGUJO

Antaŭ kelke de tempo, mi ricevis toleron el samideano el Kristiansand (Norvegujo), el kiu ni ĉerpas la sekvantan dezirojn : Antaŭ dulektoj jaroj (1910) mi vizitis Francujon kaj kelkajn Esperanto-grupojn. Mi ne facile korgosos la afablajn samideanojn en via lando, malgraŭ mi nur memoras malmulte da nomoj. Procepa ni memoras la junan polician Léon Letellier el Amiens. Mi renkontis lin en Rouen kaj post mia vojaĝo mi korespondis kun li. Ankoraŭ mi posedas sendaĵojn de li ekzemple mi havas bildon de la Esperanto-Kongreso en Amiens 1910. Poste mi bedaŭrinde nunten scias pri li, sed mi esperas ke li troviĝus inter la Esperantistaro en Norda Francujo, bonvolu doni al li mian adreson.

S-ro Letellier ne estas inter miaj abonantoj ; ĉu ĉie, la samideanoj el Amiens povas doni al mi kelkajn soligojn, kiuj obligos kontentigan respondon al mia afabla korespondanto ?

Pri Radio Konkurso

HO ! VE !..

Jes, karaj legantoj, ve ve al mi ! Mi fortiras la lastajn horojn kiuj kovris mian kranion, mi lasos manharbon senzorge kreski, mi elverŝos ĉiujn larvojn el mia koro, mi ne plu kuragos por ti la vendan stelon, mi ne plu vizitos la kunvenojn de la grupo ! Ne, milfoje ne ! Mi estas Esperanto-siŭco !

Sed, vi demandos de kiam kaj kial la venkinto de ĉiuj linioj estis braktu de la malespero ? Mi vidas, je via afabla mieno, ke vi volas konsoli min : viaj klopodaj estas vanaj, mi estas nekonsolobla. Tamen, ĉar dolore montita estas ĉiujne kararata, mi ĉion diras al vi.

Ho kiam tiu fatala sortbato trapas

min ? Ekde la 3a de februaro, kompreneble, kaj la kulpaĵo estas S-ro Borel pere de la radio-stacio Lyon la Doua, Jes. Vi aŭdis pri tia originala konkurso, kiu okazis la 20an de januaro : sep diversnaciigaj esperantistoj, prezentita de S-ro Borel parolis anonime antaŭ la mikrofono, kaj la aŭdantoj devis diveni la nacieron laŭ la parolmaniero. Komprenoble, ili ne parolis ĉiun longa tempo, ĉar en Lyon la Doua, la esperanta kroniko ĉiusemajna estas nur dekminuta, sed, mi devas kontesti, ke oni povis tre bone kompreni la parolojn. Je la dirita horo, certe, mi estis ĉe la ricevilo, la ricevilo estis fortege pretigita, mi havis la krujonon en la mano, la papieron antaŭ mi kaj mi aŭskultis atentem... mi notis senprokraste kaj sendis - ĉie tom malfrue - la premiotan karton.

Mi antaŭsupozis almenaŭ du rekompencojn. Unu mi fieris, ĉar mi ĉeestis la duan (1905) kaj la duan (1906) universaltajn kongresojn : tio estas sperto, ĉu ne ? Plus, ĉar mi estis sola antaŭ mi ricevilo, mi opinias ke aliaj aŭskultantoj ne konkurso. Fine, ĉar mi skribis de la belga marbordo, je almenaŭ 700 kilometroj el Lyon, mi esperis ricevi la premion pro malproksimeco...

Ho ve ! venis baldaŭn ŝrevido ! La sekvantan sabato, S-ro Borel na donis la rezultatojn, sed ŝi jam diris ke la ricevitaĵo respondo estas multnombraj, kaj el malproksimaj landoj... Fine, la 3-an de februaro, mi denove aŭskultis, pli kaj pli mallevante la kapon : mi nun ĝustan respondon mi divenis... Kaj la premion pro malproksimeco gajnis lapona samideano ! Kiel oni povas esti Lapono ? Kompense, mi ricevis malgraŭdan konsolon : la simpata sekretario de Norda Federacio, mia amiko Genuorŝver preskaŭ gajnis la trian premion (mi ĝustaj respondoj).

Non, la ŝagrenadoj estu finitaj. Ni ĝoju, kontente, ĉar la bela iniciato de S-ro Borel pravas nenegable ke Esperanto povas esti parolata preskaŭ sen diferenco de diversaj popoloj. Kiu el vi ne jam aŭdis tian demandon pri la parolmaniero, faritan de nekredemluloj ? Jen laŭga respondo, kiun ni devos uzi oportune. Kaj ni danku, ni gratulu sincere S-ro Borel kaj la radio-stacion Lyon La Doua ! — P. H.

P. S. — Ni tre dezirus la ĝustan adreson de la Lapona samideano, per lin gratuli, ĉu ni povas humile peti la Sinjorino Borel (La Redakcio).

el Japanujo

Muso havis nur unu filinon

Li dezirus, ke ŝi farigu edzino de la plej potenca en la tuta mondo. Li pensis al ŝi, ke la suno estas la plej potenca, kaj li venis al la suno.

La muso diris al la suno, « ĉar vi estas la plej potenca en la mondo, mi deziras doni al vi mian solan filinon kiel vian edzinon.

Sed la suno diris al la muso, « Mi ne estas la plej potenca. La nubo estas pli potenca, ol mi. Kiam ŝi venas, mi perdas mian brilecon ».

La muso venis al la nubo, kaj diris sian dezirojn.

La nubo diris, « Mi estas malpli potenca, ol la vento, ĉar li embloyas min ».

La muso venis al la vento, kaj demandis al li, « ĉu vi ne estas la plej potenca en la mondo ? »

La vento respondis al li « Ne, mi ne estas la plej potenca. Min baras la muro ».

Kiam la muso venis al la muro kaj demandis lin per la sama demando, la muro respondis, « musoj estas pli potencaj ol mi, ĉar ili nun montas ».

Bonaj amikoj : La Libroj

Al ĉiuj lernantoj de Esperanto, la legada estas konsilinda, por atingi pliperfektiĝon : ankaŭ la bonaj esperantistoj devas multe legi. De tempo al tempo, legu esperantaj gazetojn aŭ librojn anstataŭ nacilingvaj, kaj vi trovos tiamaniere grandan kontenton.

La elektoblibro estas granda, oni povas trovi per ĉiuj deziroj. Ni intencas prilakti sub tiu-ĉi rubriko kelkajn konsilojn pri la leginda libroj : tio ne estas verdire rozenzo, sed simple separtiaj opinioj de leganto, kaj, aliflanke, ni estas dankemaj al miaj propraj legantoj, kiuj helpas nin kaj skribos al ni pri similaj temoj por utili al sinj samideanoj.

Antaŭ nelonge venis en miajn manojn tre interesata libro : ĝia titolo « Bonhumoro » estas tuta programo. Ĝi ne estas romano : ĝi enhavas agraban filozofion, ĝi celas plibonigi la individuan, kaj sekve la homaron. La reguloj estas facile aplikeblaj kaj nedubeble efektaj. Vi ne legos ĝin difekteneo ĝis la fina sonhalte : tamen, certe, vi konservos ĝin preskaŭ de vi, de tempo al tempo vi legos, vi relegos

kapitron kaj agrablaj pensoj enpentrinos vin.

La libro, mune verkita franclingve estas tradukita esperanten de la aŭtoro mem, S-ro Paul Nyssens, 129, rue Poissart, Bruxelles kaj presita de la esperanta firmo Willemyck en Bruges. La stilo estas simpla, flua; eble kelkaj esprimoj estas iomete « francecaj » sed, entute la libro estas leginda, ĝia loko estas en ĉiu biblioteko de grupo, aŭ en ĉiu privata librokollektio. La prezo ne estas alta: nur 15 belgaj frankoj por 173 paĝoj. — P. B.

Atesto pri kapableco

Les jurys devront tenir compte des modifications suivantes pour le programme de cet examen :

1°) Choisir, pour le thème, un texte français relativement facile en ce qui concerne l'interprétation, mais riche en « pièges grammaticaux ».

2°) Adjonction d'une 3e épreuve écrite consistant en la correction, sans commentaires, non pas d'un devoir de commencement, mais d'un texte présentant, en quelques lignes, des erreurs plus ou moins faciles à déceler.

3°) Adjonction d'une épreuve orale pédagogique consistant en une leçon de quelques minutes, au tableau et la correction orale, **expliquée**, d'une faute signalée dans un devoir d'élève.

Enfin, toutes les épreuves de l'Atesto pri Kapableco devront être soumis à M. COUTEAUX, par les jurys, avant les sessions d'examens.

[Extrait d'une circulaire de la S.F.P.E.]

Du fortaj viroj

La marŝalo de Sakanjo estis laŭdire la plej forta viro de sia tempo. Unu tagon li eniris en forĝejon por ekhavi buferon por sia ĉevalo. La forĝisto montris al li plurajn, sed la marŝalo per siaj fortaj manoj rompis ilin, unu post la alia, dirante, ke ili ne taŭgas. Fine li ŝajnis, ke li estas trovinta unu solidan, kaj noble, li jetis unu taleron sur la amboson. Tiam la forĝisto, prenante siavice la argentan moneron, rompis ĝin en du pecojn, dirante ke ĝi ne taŭgas: ĝi faris same per du aliaj taleroj. Fine la marŝalo donis al li unu armoneron. Tiam la forĝisto ankaŭ ŝajnis, levzaŭ li ne povas ĝin rompi, metis ĝin en sian poŝon kaj diris ridante: « Ĉi tiu taŭgas. »

Nun la marŝalo eliris konfesante, ke li trovis sian majstron.

Bablaĵoj

Antaŭ nelonge, mi legis en « Paris-Solr » la jenan informon:

Interpretistoj por franca lingvo.

Je la lokoj plej ofte vizitataj de la atilanduloj en la ĉefurbo, oni renkontas interpret-polbeistojn, kies ĵusa kreado estas prave ŝatata de naj vizitantoj, kiuj malfacile parolas nian lingvon.

Por sciigi al la eblaj komparantoj pri tiaj lingvosciuloj, linj polbeistoj elmontras ŝildeton je la flagkoloroj de la lando kies lingvon ili parolas. Pro tio, oni renkontas ofte la tri kolorojn italiajn aŭ hispanajn, ja britan « Jack » aŭ la germanajn kolorojn.

Sed, kial do tiuj el tiuj interpretistoj elmontras ŝildeton je la francaj koloroj?

Ĉu por bone certigi al la atilanduloj, ke la franca lingvo estas ankoraŭ parolata en Francujo?

.....

Mi supozas, ke la verkinto de tiu artikoleto eraretis, kiam li skribis tion: sendube, la blua, blanka, ruĝa koloroj montras ke la polbeisto parolas la holandan lingvon, ĉar la koloroj de la flago estas la samaj, kiel la francaj. Sed ni, Esperantistoj, povas certigi al la solvo de la demando estas multe pli simpla se la hepa lingvo estas oficiale akceptata. Ni esperu, ke niaj potencaj societoj esperantistaj klopodos, por ke, baklaŭ, kelkaj interpret-policistoj elmontru la verdan stelon!

La cikado kaj la formiko

Cikado kantadute

Someran tutan

Trovigis senproviza

Ĉe l'veno de Pinalvarmo:

Neŭla plu poeto.

Da muŝo aŭ vermeto.

Ĝi iris tre malsata

Proksimen al formiko,

Petante, ke ĝi pruntu

Generaĵn por vivadi

Ĝis nova la kamero.

« Por mia besthonoro,

Ĝi diris, al vi,

Tutan la sumon kun procento

Mi pagos post la vintro. »

Sed estas ne pruntoma

Formiko: tio estas

Malbono ĝia sola.

« Vi, kion do faradis

Ĝi diris, dum varm' estis? —

— Tra l'nokto kaj tra l'tago,

Kantadis mi sonĉese,

— Vi kuntis ĵ mi tre ĝojas;

Nun ien do dancadi.

el Aŭstralio

Unu el la plej bonaj amekdotoj pri profesora distriktico estas juna:

Unu tagon profesoro eniris kafejon por refreŝigilo. La donis al la kelnerino bankbileton kontraŭ laso da kafeo kun sukercukoroj. Post ion da tempo li petis de ŝi la saĝigonon, « Mi ĝia jam donis al vi », respondis la serv-knabino. « Sed ne! » rebatis kolerige la profesoro. La disputo finiĝis sen kontentigo, kaj la erudiculo foriris en ĉagreno. Post tri tagoj li ankoraŭ fojon vizitis la ŝanĝon por sia kutima regalajo. « Jen via mono restinta el la bileto, kiun vi donis antaŭ tri tagoj, diris la veninta kelnerino, eldante al li kelkajn moneretojn. « Ja bone, vi estas en tio kulpa, kaj ŝuldas al mi pardonpeton », ridelis faulkore la profesoro. « Tute ne », finatis la ino malice, « palpu en la poŝo por trovi tie la sukercukorojn: la moneretojn mi eliris el la tasko. »

(laŭ la « Suda Kruĉo »)

Hôtel Moderne*Marcel BRAY, Propriétaire*

Tout confort — Prix modérés

58, rue Amiral Bruix
et 8, rue Faldherbe**BOULOGNE-SUR-MER**

Télep. 3.09

Qui parolas Esperante.

TOUT POUR L'AUTO

GOURNAY Frères

80-82, rue de la Scierie

BOULOGNE-S/-MER

Tel. 4.31

MECANIQUE - CARROSSERIE

PEINTURE

— Devis gratuits —

HOTEL*Brasserie Liégeoise***Restaurant**

8, rue Monsigny 8,

BOULOGNE-S/-MER**Paul MARMIN, Propriétaire**

Télep. 0.99

HOTEL MEURICE

RESTAURANT

Prix fixe et à la carte

35, Rue Victor Hugo, 35

Boulogne-sur-Mer

Télep. 4.07

Les émissions **espérantistes**
de tous les Postes Européens
sont reçues avec
fidélité, sélectivité et pureté
par le **superinductance****PHILIPS**

Dépositaire officiel :

PETYT Frères & Cie

54, r. Faldherbe, Boulogne/s/Mer

Télep. 0.54-0.99

LIQUEURS TROGNEUX

Impérial old Port

VINS-SPIRITUEUX
GROS & DETAIL**C. BOULAN**

93, Rue Faldherbe, 93

BOULOGNE-S/MER Télep. 2.30*Qui korespondas Esperante.*UN RÉCEPTEUR DE QUALITÉ
EST TOUJOURS SIGNÉ

Agent Régional :

CARLIER

7, rue du Vieux Rempart

DUNKERQUE

Tél 1516

VINS**MILLON**

Maison fondée en 1696

par **A. MILLON****BOULOGNE-SUR-MER**

Télep. 3.86

*Qui korespondas Esperante.***Ad. LACROIX & Cie****VÊTEMENTS****BOULOGNE - SUR - MER**

5, Grande-Rue 5,

Télep. 1.03

Mêmes Maisons : Calais, Dun-
kerque, St-Omer, Metz, Abbeville,
Le Havre, Douai, Lille, Cambrai,
Le Cateau, Amiens, St-Quentin,
Valenciennes, Maubeuge, Lens,
Roubaix, etc.